

Warszawa, 25 czerwca 2015 r.

SEKR. 558.14.2015.1. Ms. 2259

Szanowny Pan
Witold Woźniak
Prezes Oddziału Kraków – Podgórze
Zarząd Nauczycielstwa Polskiego

Szanowny Panie,

w związku z pismem ZOP-075/128/WW/15 z dnia 1 czerwca 2015 r. przedstawiam poniżej stanowisko Instytutu w sprawie zasadności wykorzystywania „Edukacyjnej Wartości Dodanej” do sporządzania rankingu szkół ponadgimnazjalnych oraz różnicowania wynagrodzeń nauczycielskich wyłącznie na podstawie wskaźnika EWD.

Egzaminy zewnętrzne są ważnym źródłem informacji o efektywności nauczania. Rzetelne i trafne wyniki egzaminów to dla szkoły lustro, w którym może oglądać efekty swoich działań w zakresie nauczania. Ważne jednak by były one właściwie interpretowane. Często średni wynik szkoły uzyskany przez uczniów na egzaminie staje się kryterium jej oceny przez otoczenie społeczne. Ponieważ wyniki zależą również od czynników, które są poza kontrolą szkoły, używanie nieprzetworzonych wyników jako miary efektywności musi prowadzić do nieadekwatnych i niesprawiedliwych ocen. Jednym z rozwiązań tego problemu jest stosowanie w interpretacji wyników egzaminacyjnych metody edukacyjnej wartości dodanej. Ponieważ w obliczaniu EWD używa się zarówno wyników uczniów przed rozpoczęciem nauki i po zakończeniu nauki, EWD w dużo większym stopniu obrazuje wkład szkoły w nauczanie, niż przeciętny wynik uzyskany przez uczniów na egzaminie pod koniec nauki. Szczególną wartością wskaźników EWD jest możliwość ich wykorzystywania w ewaluacji wewnątrzszkolnej.

Edukacyjna wartość dodana nie może być traktowana jako wszechstronna i bardzo dokładna miara jakości edukacji. Różnorodność warunków pracy i misji szkół ponadgimnazjalnych jest w porównaniu ze szkołami niższego szczebla znacznie większa. W takiej sytuacji potrzebujemy szczególnie szerokiego i wieloaspektowego spojrzenia na ocenę pracy szkół i nauczycieli. Dlatego pożądane jest wykorzystywanie w ocenach i rankingach szkół wielu danych i informacji dotyczących różnych aspektów oceny jakości. Należy też pamiętać, że wskaźniki EWD dostępne na stronie ewd.edu.pl są miarami efektywności nauczania dla szkół, a nie konkretnych nauczycieli. Z metodologicznego i etycznego punktu widzenia nieuprawnione jest więc stosowanie wskaźników EWD czy innych informacji opartych na danych z systemu egzaminacyjnego jako jedynej przesłanki do różnicowania wynagrodzeń nauczycielskich.

Z wyrazami szacunku,

Zastępca Dyrektora
ds. Badawczych i Wdrożeń

dr Michał Sitek